

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
III. volebné obdobie

481

VLÁDNY NÁVRH

Zákon
z 2003

**o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z.
o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene
a doplnení niektorých zákonov**

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ
ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 1
Predmet zákona

Tento zákon ustanovuje

- a) ochranu vlastností a funkcií poľnohospodárskej pôdy a zabezpečenie jej trvalo udržateľného obhospodarovania a poľnohospodárskeho využívania,
- b) ochranu environmentálnych funkcií poľnohospodárskej pôdy, ktorými sú produkcia biomasy, filtrácia, neutralizácia a premena látok v prírode, udržiavanie ekologického a genetického potenciálu živých organizmov v prírode,
- c) ochranu výmery poľnohospodárskej pôdy pred neoprávnenými zábermi na nepoľnohospodárske použitie,
- d) postup pri zmene poľnohospodárskeho druhu pozemku a postup pri odňatí poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodársky účel,
- e) sankcie za porušenie povinností ustanovených týmto zákonom.

§ 2 Základné pojmy

Na účely tohto zákona sa rozumie

- a) pôdou prírodný útvar, ktorý vzniká bezprostredne na zemskom povrchu, ako produkt vzájomného pôsobenia klimatických podmienok, organizmov, človeka, reliéfu a materských hornín,
- b) poľnohospodárskou pôdou produkčne potenciálna pôda evidovaná v katastri nehnuteľností¹⁾ (ďalej len "kataster"), ako orná pôda, chmelnica, vinice, ovocné sady, záhrady a trvalé trávne porasty,
- c) bonitovanou pôdno-ekologickou jednotkou klasifikačný a identifikačný údaj vyjadrujúci kvalitu a hodnotu produkčno-ekologického potenciálu poľnohospodárskej pôdy na danom stanovišti,
- d) monitorovaním poľnohospodárskej pôdy sledovanie a dokumentovanie priebehu zmien vlastností poľnohospodárskej pôdy, ktoré sú rozhodujúce z hľadiska jej produkčných a mimo produkčných funkcií, sledovanie kontaminácie poľnohospodárskych pôd rizikovými látkami z hľadiska možného vstupu týchto látok do potravinového reťazca, podzemných vôd a ovzdušia,
- e) trvalo udržateľným využívaním poľnohospodárskej pôdy a obhospodarovaním poľnohospodárskej pôdy využívanie a ochrana vlastností a funkcií takým spôsobom, a v takom rozsahu, aby sa zachovala jej biologická rozmanitosť, úrodnosť, schopnosť obnovy a schopnosť plniť všetky funkcie,
- f) degradáciou fyzikálne, chemické a biologické poškodenie a znehodnotenie poľnohospodárskej pôdy, akým je vodná erózia a veterná erózia, zhutnenie, acidifikácia, kontaminácia rizikovými látkami, škodlivými rastlinnými organizmami a živočíšnymi organizmami a mikroorganizmami²⁾, zníženie obsahu humusových látok v pôde, obmedzenie tvorby mikrobiálnej biomasy a zníženie biologickej aktivity v pôde,
- g) rizikovými látkami v pôde prvky a zlúčeniny, ktorých prítomnosť z prírodných alebo antropických zdrojov v pôdach v určitej koncentrácii priamo alebo nepriamo vyvoláva alebo môže vyvolať nežiadúce zmeny fyzikálnych vlastností, chemických vlastností a biologických vlastností poľnohospodárskej pôdy,
- h) limitnou hodnotou rizikových látok hodnoty určujúce hranice najvyšších prípustných obsahov rizikových látok v poľnohospodárskej pôde,
- i) hranicou zastavaného územia obce hranica územia vytýčeného lomovými bodmi zastavaného územia obce, ktoré boli premietnuté do odtlačkov katastrálnych máp k 1. januáru 1990.

¹⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov.

Vyhláška Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky č. 79/1996 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon Národnej rady Slovenskej republiky o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov.

²⁾ Zákon Národná rada Slovenskej republiky č. 285/1995 Z. z. o ratlinolekárskej starostlivosti v znení zákona č. 471/2001 Z. z.

DRUHÁ ČASŤ

ZÁSADY TRVALO UDRŽATEĽNÉHO OBHOSPODAROVANIA, VYUŽÍVANIA A OCHRANY POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY

§ 3

Starostlivosť o poľnohospodársku pôdu

- (1) Každý vlastník poľnohospodárskej pôdy (ďalej len „vlastník“) alebo nájomca a správca poľnohospodárskej pôdy (ďalej len „užívateľ“) je povinný
- a) vykonávať agrotechnické opatrenia zamerané na ochranu a zachovanie kvalitatívnych vlastností a funkcií poľnohospodárskej pôdy a na ochranu pred jej poškodením a degradáciou,
 - b) predchádzať výskytu a šíreniu burín na neobrábaných pozemkoch,
 - c) zabezpečiť využívanie poľnohospodárskej pôdy tak, aby nebola ohrozená ekologická stabilita územia a bola zachovaná funkčná spätosť prírodných procesov v krajinnom prostredí,³⁾
 - d) usporiadať a zosúladiť poľnohospodársky druh pozemku v teréne s jeho evidenciou v katastri.

(2) Za účelom uvedeným v odseku 1 písm. d) je vlastník a užívateľ povinný požiadať orgán štátnej správy ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 23) (ďalej len „orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy“) o zmenu druhu pozemku podľa § 11 alebo § 18 alebo o vyznačenie zmeny poľnohospodárskeho druhu pozemku v katastri, ak takáto zmena nevyžaduje rozhodnutie orgánu ochrany poľnohospodárskej pôdy podľa tohto zákona.

(3) Užívateľ zabezpečí starostlivosť o poľnohospodársku pôdu vo vlastníctve štátu na území vojenského obvodu podľa osobitného predpisu⁴⁾ tak, aby nedošlo k trvalému znehodnoteniu jej vlastností.

§ 4

Ochrana poľnohospodárskej pôdy pred degradáciou

(1) Územie Slovenskej republiky ohrozené degradáciou poľnohospodárskej pôdy eviduje Výskumný ústav pôdoznectva a ochrany pôdy v rámci odbornej činnosti pre oblasť ochrany poľnohospodárskej pôdy (ďalej len „pôdna služba“). Pôdna služba vykonáva prieskum poľnohospodárskych pôd, a v oblastiach ohrozených degradáciou navrhuje ochranné opatrenia zamerané na jej zmiernenie a odstránenie.

(2) Ak pôdna služba zistí hrozbu poškodenia poľnohospodárskej pôdy alebo poškodenie poľnohospodárskej pôdy alebo degradáciu poľnohospodárskej pôdy, orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 23) na jej návrh uloží vlastníkovi alebo užívateľovi vykonať

³⁾ Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

⁴⁾ § 5 ods. 4 zákona č. 281/1997 Z. z. o vojenských obvodoch a zákon, ktorým sa mení zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

opatrenia na ochranu pred jej poškodením a degradáciou alebo opatrenia na odstránenie nežiadúceho stavu.

(3) Návrh pôdnej služby podľa odseku 2 obsahuje najmä

- a) základné identifikačné údaje o poľnohospodárskom druhu pozemku podľa údajov katastra,
- b) analýzu stavu ohrozenia poľnohospodárskej pôdy,
- c) návrh opatrení na odstránenie hrozby poškodenia a degradácie poľnohospodárskej pôdy s prepočtom finančných nákladov.

§ 5

Ochrana poľnohospodárskej pôdy pred eróziou

(1) Erózia poľnohospodárskej pôdy predstavuje úbytok povrchovej najúrodnejšej vrstvy poľnohospodárskej pôdy, úbytok živín, humusu, organickej hmoty, zníženie mikrobiologického života a stratu funkcií pôdy. Kategórie a limitné hodnoty pri erózii poľnohospodárskej pôdy sú uvedené v prílohe č. 1.

(2) Vlastník alebo užívateľ je povinný vykonávať trvalú a účinnú protieróznú ochranu poľnohospodárskej pôdy vykonávaním ochranných agrotechnických opatrení podľa stupňa erózie poľnohospodárskej pôdy, ktorými sú

- a) výsadba účelovej poľnohospodárskej a ochrannej zelene,
- b) vrstevnicová agrotechnika,
- c) striedanie plodín s ochranným účinkom,
- d) mulčovací medziplodina kombinovaná s bezorbovou agrotechnikou,
- e) bezorbová agrotechnika,
- f) oševné postupy so striedaním plodín s ochranným účinkom,
- g) usporiadanie honov v smere prevládajúcich vetrov,
- h) iné opatrenia, ktoré určí podľa stupňa erózie poľnohospodárskej pôdy pôdna služba.

(3) Ak pôdna služba zistí eróziu poľnohospodárskej pôdy a nečinnosť vlastníka alebo užívateľa, orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 23) na jej návrh uloží opatrenia podľa odseku 2.

§ 6

Ochrana poľnohospodárskej pôdy pred zhutnením

(1) Zhutnenie poľnohospodárskej pôdy je nepriaznivý stav poľnohospodárskej pôdy zapríčinený zvýšením objemovej hmotnosti. Zhutnenie poľnohospodárskej pôdy vzniká dôsledkom nesprávnych osevných postupov a postupov hnojenia, nedostatočného vápnenia a nesprávneho používania poľnohospodárskej techniky.

(2) Vlastník alebo užívateľ je povinný pri jej využívaní na poľnohospodársku výrobu vykonávať agrotechnické opatrenia, ktoré predchádzajú hrozbe zhutnenia poľnohospodárskej pôdy a zhutneniu poľnohospodárskej pôdy, a to najmä správnou voľbou plodín, osevných postupov a technológií obhospodarovania.

(3) Ak pôdna služba zistí zhutnenie poľnohospodárskej pôdy spôsobené nečinnosťou vlastníka alebo užívateľa, orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 23) na jej návrh uloží opatrenia podľa odseku 2.

(4) Limitné hodnoty objemových hmotností zhutnených poľnohospodárskych pôd sú uvedené v prílohe č. 1.

§ 7

Zásada bilancie pôdnej organickej hmoty

(1) Obsah a kvalita organickej hmoty v poľnohospodárskej pôde sú podmienkou udržania jej optimálnych vlastností a funkcií.

(2) Vlastník alebo užívateľ je povinný vykonávať kontrolu bilancie pôdnej organickej hmoty a používať také spôsoby hospodárenia, ktoré nevyvolajú prekročenie limitnej hodnoty deficitu bilancie organickej hmoty podľa prílohy č. 1.

(3) Ak pôdna služba zistí prekročenie limitnej hodnoty podľa odseku 4 spôsobené nečinnosťou vlastníka alebo užívateľa, orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 23) na jej návrh uloží vykonať organické hnojenie poľnohospodárskej pôdy.

(4) Limitné hodnoty ohrozenia obsahu a kvality pôdnej organickej hmoty sú uvedené v prílohe č. 1.

§ 8

Ochrana poľnohospodárskej pôdy pred rizikovými látkami

(1) Každý, kto má podozrenie že môže dôjsť k poškodeniu poľnohospodárskej pôdy rizikovými látkami, alebo zistí poškodenie poľnohospodárskej pôdy rizikovými látkami, je povinný túto skutočnosť ohlásiť príslušnému orgánu ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 23) alebo pôdnej službe.

(2) Za poľnohospodársku pôdu poškodenú rizikovými látkami sa považuje poľnohospodárska pôda, v ktorej sa aspoň jedna riziková látka nachádza v množstve nad limitnou hodnotou rizikových látok podľa prílohy č. 2.

(3) Na určenie obsahu rizikových látok v poľnohospodárskej pôde podľa odseku 2 je oprávnená len akreditovaná osoba⁵⁾.

⁵⁾ § 22 ods. 4 zákona č. 264/1999 Z. z. o technických požiadavkách na výrobky a o posudzovaní zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

(4) Každý, kto svojou činnosťou poškodí rizikovými látkami poľnohospodársku pôdu, je povinný bezodkladne poškodenie odstrániť. Ak tak neurobí, orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 23) tomu, kto poškodenie spôsobil, uloží odstrániť poškodenie poľnohospodárskej pôdy podľa opatrení navrhnutých pôdnou službou.

(5) Orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 23) na návrh pôdnej služby rozhodne o tom, že pozemok je kontaminovaný rizikovými látkami ohrozujúcimi zdravie alebo život ľudí a poľnohospodárske plodiny nesmú byť používané na výrobu potravín.⁶⁾

(6) Ak došlo k poškodeniu poľnohospodárskej pôdy rizikovými látkami podľa odsekov 2 a 4 priemyselnou činnosťou prevádzok, uloží v integrovanom povoľovaní opatrenia na odstránenie poškodenia poľnohospodárskej pôdy orgán štátnej správy vo veciach integrovanej prevencie a kontroly znečisťovania.⁷⁾

TRETIA ČASŤ ZMENY DRUHOV POZEMKOV

§ 9

(1) Orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 23) na základe žiadosti vlastníka alebo žiadosti užívateľa vydá rozhodnutie na

- a) zmenu trvalého trávneho porastu, vinice a ovocného sadu na iný druh poľnohospodárskeho pozemku,
- b) zmenu nepoľnohospodárskej pôdy na poľnohospodársku pôdu,
- c) zalesnenie poľnohospodárskej pôdy.

(2) Na vydanie rozhodnutia podľa odseku 1 sú potrebné vyjadrenia dotknutých orgánov štátnej správy, ktoré chránia verejné záujmy podľa osobitných predpisov⁸⁾, stanovisko vlastníka a odborné stanovisko pôdnej služby a údaje o pozemku podľa katastra; ustanovenie osobitného predpisu⁹⁾ týmto nie je dotknuté.

⁶⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov.

⁷⁾ § 28 zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

⁸⁾ Napríklad zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 332/1996 Z. z. o vinohradníctve a vinárstve a o zmene zákona č. 61/1964 Zb. o rozvoji rastlinnej výroby v znení zákona č. 132/1989 Zb., zákon č. 61/1977 Zb. o lesoch v znení neskorších predpisov, zákon Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov, zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.

⁹⁾ § 8 ods. 2 zákona č. 281/1997 Z. z.

§ 10

(1) Orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 23) z vlastného podnetu alebo na žiadosť vlastníka alebo užívateľa rozhodne, ak sú pochybnosti o tom, či pozemok je alebo nie je poľnohospodárskou pôdou.

(2) Predmetom rozhodovania podľa odseku 1 sú poľnohospodárske druhy pozemkov, ktoré

- a) vplyvom prírodných procesov v danom teréne zmenili svoj charakter, ako sú rokliny a výmole,
- b) charakterom pôdneho profilu a vlastnosťami zodpovedajú charakteru poľnohospodárskej pôdy, ale sú v katastri evidované ako nepoľnohospodárske pozemky,
- c) sú dlhodobé zalesnené a sú vhodné na preraďenie do lesného pôdneho fondu, s cieľom usporiadania ich evidencie v katastri.

(3) Prílohou žiadosti podľa odseku 1 sú údaje o pozemku podľa katastra, prípadne technické podklady na vyznačenie zmeny druhu pozemku v katastri, potrebné na vyznačenie zmeny druhu pozemku v katastri. Podklady katastra zabezpečí vlastník alebo užívateľ. Pri rozhodovaní podľa odseku 1, orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 23) prihliada na odborné stanovisko pôdnej služby.

§ 11

(1) Orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 23) z vlastného podnetu alebo na základe žiadosti vlastníka rozhodne o zmene poľnohospodárskeho druhu pozemku, ak

- a) pred 25. júnom 1992 vplyvom ľudskej činnosti zmenil svoj charakter a nezodpovedá poľnohospodárskej pôde,
- b) bol administratívne odňatý z poľnohospodárskeho pôdneho fondu a zanikol dôvod a účel odňatia, pričom nezmenil charakter poľnohospodárskej pôdy.

(2) Prílohou žiadosti vlastníka podľa odseku 1 sú základné identifikačné údaje o pozemku a technické podklady katastra, potrebné na vyznačenie zmeny druhu pozemku v katastri.

ŠTVRTÁ ČASŤ OCHRANA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY PRI NEPOĽNOHOSPODÁRSKOM POUŽITÍ

§ 12

Zásady ochrany poľnohospodárskej pôdy pri nepoľnohospodárskom použití

(1) Poľnohospodársku pôdu možno použiť na stavebné účely a iné nepoľnohospodárske účely, len v nevyhnutných prípadoch a v odôvodnenom rozsahu. Poľnohospodársku pôdu možno odňať natrvalo alebo dočasne podľa § 17, alebo použiť poľnohospodársku pôdu na nepoľnohospodársky účel na dobu jedného roka vrátane uvedenia pôdy do pôvodného stavu podľa § 18.

- (2) Ten, kto navrhne nepoľnohospodárske použitie poľnohospodárskej pôdy, je povinný
- a) chrániť poľnohospodársku pôdu zaradenú podľa kódu bonitovanej pôdno-ekologickej jednotky do prvej až štvrtej kvalitatívnej skupiny uvedenej v prílohe č. 3,
 - b) riešiť alternatívne umiestnenie stavby na poľnohospodárskej pôde za hranicou zastavaného územia obce so zreteľom na ochranu najkvalitnejších poľnohospodárskych pôd podľa písmena a) a vyhodnotiť dôsledky na poľnohospodársku pôdu pre každú alternatívu,
 - c) nenarušovať ucelenosť honov a nesťažovať obhospodarovanie poľnohospodárskej pôdy nevhodným situovaním stavieb, delením a jej drobením alebo vytváraním častí nevhodných pre obhospodarovanie poľnohospodárskymi mechanizmami,
 - d) zabezpečiť prístup na neprístupné hony v prípade rozdelenia honov vybudovaním účelových poľných ciest,
 - e) vykonať skrývku humusového horizontu poľnohospodárskych pôd odnímaných natrvalo a zabezpečiť jej hospodárne a účelné využitie na základe bilancie skrývky humusového horizontu,
 - f) vykonať skrývku humusového horizontu poľnohospodárskych pôd odnímaných dočasne a zabezpečiť starostlivosť o skladovanú skrývku na základe bilancie skrývky humusového horizontu,
 - g) vykonať skrývku humusového horizontu poľnohospodárskej pôdy, použitej pre nepoľnohospodársky účel na dobu kratšiu ako jeden rok a zabezpečiť starostlivosť o skladovanú skrývku na základe bilancie skrývky humusového horizontu,
 - h) vykonať rekultiváciu dočasne odňatej poľnohospodárskej pôdy na základe schváleného projektu rekultivácie,
 - i) zabezpečiť vrátenie poľnohospodárskej pôdy použitej pre nepoľnohospodársky účel na dobu kratšiu ako jeden rok do pôvodného stavu,
 - j) zabezpečiť základnú starostlivosť o poľnohospodársku pôdu odňatú podľa § 17 až do realizácie stavby, najmä pred zaburinením pozemkov a porastom samonáletu drevín.

Ochrana poľnohospodárskej pôdy
pri územnoplánovacej činnosti
§ 13

(1) Pri každom obstarávaní a spracúvaní územnoplánovacej dokumentácie, projektov pozemkových úprav a iných návrhov podľa osobitných predpisov¹⁰⁾, sa musí dbať na ochranu poľnohospodárskej pôdy a riadiť sa zásadami ochrany podľa § 12.

¹⁰⁾ Zákon č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov.

Zákon Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb. v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 184/2002 Z. z. o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vodný zákon) v znení zákona č. 245/2003 Z. z.

(2) Návrh podľa odseku 1 musí byť pred schválením podľa osobitného predpisu¹¹⁾ odsúhlasený orgánom ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 23). Na vydanie súhlasu s budúcim možným použitím poľnohospodárskej pôdy pre stavebné zámery a iné zámery a určenie podmienok súhlasu, je rozhodujúci celkový konečný rozsah zamýšľaného odňatia poľnohospodárskej pôdy. Súhlas je podkladom na vydanie rozhodnutia o odňatí poľnohospodárskej pôdy podľa § 17.

§ 14

(1) Návrhy nepoľnohospodárskeho použitia poľnohospodárskej pôdy, ktoré menia alebo dopĺňajú schválenú územnoplánovaciú dokumentáciu podľa osobitného predpisu¹¹⁾, podliehajú posúdeniu z hľadiska ochrany poľnohospodárskej pôdy a vydaniu súhlasu podľa § 13. Návrhy posudzuje orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 22) so zreteľom na doteraz nepoužívané plochy v rámci platnej územnoplánovacej dokumentácie.

(2) Návrhy podľa odseku 1 predkladá na posúdenie orgánu ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 22) orgán územného plánovania.

§ 15

(1) Ak obec nie je povinná mať územný plán podľa osobitného predpisu¹²⁾, orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 22) môže udeliť súhlas aj k individuálnemu návrhu nepoľnohospodárskeho použitia poľnohospodárskej pôdy pre konkrétny stavebný zámer alebo iný zámer.

(2) Podkladom pre posúdenie individuálneho návrhu podľa odseku 1 je okrem údajov o pozemku podľa katastra, prípadne technických podkladov na vyznačenie zmeny druhu pozemku v katastri aj projektová dokumentácia, stanovisko vlastníka a dotknutých orgánov štátnej správy, ktoré chránia verejné záujmy podľa osobitných predpisov⁸⁾.

§ 16

(1) Ak predložený návrh podľa § 13 až 15 nespĺňa zásady ochrany poľnohospodárskej pôdy podľa § 12, orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 22) súhlas podľa § 13 až 15 neudelí.

(2) Súhlas podľa § 13 až 15 nie je potrebné žiadať, ak návrh nepoľnohospodárskeho použitia poľnohospodárskej pôdy nepresahuje výmeru 1000 m², alebo ide o usporiadanie neoprávnených záberov poľnohospodárskej pôdy (§19).

¹¹⁾ § 22 až 26 a 31 zákona č. 50/1976 Zb.

¹²⁾ § 11 zákona č. 50/1976 Zb.

§ 17

Odňatie poľnohospodárskej pôdy

(1) Na nepoľnohospodárske účely možno použiť poľnohospodársku pôdu len na základe rozhodnutia o odňatí poľnohospodárskej pôdy (ďalej len „rozhodnutie o odňatí“). Rozhodnutie o odňatí vydáva orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 23), v obvode ktorého sa poľnohospodárska pôda navrhovaná na odňatie nachádza.

(2) Rozhodnutie o odňatí nie je potrebné

- a) na účely umiestnenia signálov, stabilizačných kameňov a iných značiek na geodetické účely, na vstupné šachty, prečerpávacie stanice, vrty a studne, stožiare alebo iné objekty nadzemného a podzemného vedenia, a ak v uvedených prípadoch neide o plochu väčšiu ako 25 m², a
- b) v hraniciach zastavaného územia obce, ak neide o plochu väčšiu ako 1000 m².

(3) V prípadoch podľa odseku 2 vydáva orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 23) stanovisko k pripravovanému zámeru na poľnohospodárskej pôde na základe kópie katastrálnej mapy.

(4) Poľnohospodársku pôdu možno odňať natrvalo alebo dočasne, pričom

- a) odňatím natrvalo sa rozumie trvalá zmena spôsobu použitia poľnohospodárskej pôdy s trvalou zmenou druhu pozemku v katastri,
- b) dočasným odňatím sa rozumie dočasná zmena spôsobu použitia poľnohospodárskej pôdy na dobu najviac desať rokov, ktorú možno rekultivačnými opatreniami uviesť do pôvodného stavu.

(5) Právnické osoby alebo fyzické osoby, ktoré žiadajú o trvalé odňatie alebo dočasné odňatie poľnohospodárskej pôdy, sú povinné k žiadosti priložiť

- a) súhlas podľa § 13 až 15,
- b) projektovú dokumentáciu,
- c) bilanciu skrývky humusového horizontu poľnohospodárskej pôdy s návrhom na jej hospodárne využitie, osobitne na trvalé odňatie a osobitne na dočasné odňatie,
- d) projekt spätnej rekultivácie dočasne odnímanej poľnohospodárskej pôdy s časovým harmonogramom a ekonomickým prepočtom nákladov, ktorý vypracúva právnická osoba alebo fyzická osoba oprávnená na jeho vypracovanie,
- e) základné identifikačné údaje o pozemku, ktoré obsahujú
 - 1. výpis z katastra,
 - 2. kópiu katastrálnej mapy s vyznačením parciel navrhovaných na odňatie,
 - 3. dve vyhotovenia geometrického plánu¹⁾ plôch navrhovaných na odňatie,
 - 4. potvrdenie o bonitovanej pôdno-ekologickej jednotke,
- f) vyjadrenia účastníkov konania a dotknutých orgánov štátnej správy a samosprávy,
- g) právoplatné územné rozhodnutie alebo potvrdenie stavebného úradu o zlúčení územného a stavebného konania¹⁰⁾,
- h) iné údaje potrebné na posúdenie nepoľnohospodárskeho zámeru na poľnohospodárskej pôde.

(6) Orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 23) žiadosť s náležitosťami podľa odseku 5 posúdi, a ak zistí, že sú dodržané zásady ochrany poľnohospodárskej pôdy podľa § 12, vydá rozhodnutie o odňatí, v ktorom

- a) uvedie na aký účel je súhlas s trvalým a dočasným odňatím poľnohospodárskej pôdy a s trvalým alebo dočasným odňatím poľnohospodárskej pôdy vydaný, ktorých parciel alebo ich častí, a ktorých katastrálnych území sa týka,
- b) uvedie dokumenty, na základe ktorých rozhodnutie vydal,
- c) schváli projekt spätnej rekultivácie dočasne odňatej poľnohospodárskej pôdy,
- d) schváli bilanciu skryvky humusového horizontu poľnohospodárskej pôdy,
- e) uloží podmienky na zabezpečenie ochrany poľnohospodárskej pôdy podľa § 12.

(7) Rozhodnutie o odňatí je podkladom na vyznačenie zmeny druhu pozemku v katastri na ostatnú plochu. Orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 23) zašle vyhotovenie právoplatného rozhodnutia s vyhotovením geometrického plánu alebo kópie katastrálnej mapy na príslušný orgán štátnej správy na úseku katastra, ktorý plochy rozhodnutím odňaté natrvalo vyjme z evidencie poľnohospodárskej pôdy a vyznačí zmenu druhu poľnohospodárskeho pozemku na ostatnú plochu, v termíne najneskôr 60 dní po prevzatí rozhodnutia.

(8) Rozhodnutie o trvalom odňatí a dočasnom odňatí je platné len na odsúhlasený zámer.

(9) Rozhodnutie o dočasnom odňatí stratí platnosť uplynutím lehoty, na ktorú bolo vydané.

(10) Rozhodnutie o trvalom odňatí stratí platnosť, ak do piatich rokov od právoplatnosti rozhodnutia nebola pôda použitá na zámer uvedený v rozhodnutí o odňatí.

(11) Orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 23) oznámi účastníkom konania stratu platnosti rozhodnutia o odňatí a príslušný orgán štátnej správy na úseku katastra na základe oznámenia vyznačí zmenu druhu pozemku v katastri.

(12) Ak žiadosť na odňatie poľnohospodárskej pôdy nespĺňa zásady ochrany poľnohospodárskej pôdy podľa § 12, orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 23) súhlas k jej odňatiu v rozhodnutí nevydá.

(13) Ak ide o odňatie poľnohospodárskej pôdy na území vojenského obvodu, orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 23) je povinný vyžiadať si záväzné stanovisko Ministerstva obrany Slovenskej republiky.

§ 18

Použitie poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodársky účel

(1) Ustanovenia podľa § 13 až 15 a § 17 sa neuplatnia v prípadoch použitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodársky zámer na dobu kratšiu ako jeden rok, vrátane uvedenia poľnohospodárskej pôdy do pôvodného stavu.

(2) V prípadoch podľa odseku 1, je žiadateľ povinný pred začatím vykonávania nepoľnohospodárskej činnosti na poľnohospodárskej pôde vyžiadať si stanovisko orgánu ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 23), v ktorom určí podmienky nepoľnohospodárskeho použitia poľnohospodárskej pôdy a lehotu na uvedenie pôdy do pôvodného stavu. Súčasťou žiadosti sú najmä

- a) výpis z katastra a kópia z katastrálnej mapy s vyznačením plochy navrhovanej na nepoľnohospodárske použitie,
- b) bilancia skrývky humusového horizontu poľnohospodárskej pôdy,
- c) návrh vrátenia poľnohospodárskej pôdy do pôvodného stavu.

§ 19

Neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodársky zámer

(1) Ak orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 23) zistí, že niekto zabral poľnohospodársku pôdu bez rozhodnutia o odňatí pre stavebný zámer alebo iný zámer v termíne po 25. júni 1992

- a) nariadi rekultiváciu poľnohospodárskej pôdy na základe odborného stanoviska pôdnej služby, alebo
- b) ak nie je možné poľnohospodársku pôdu rekultivačnými opatreniami vrátiť do pôvodného stavu, rozhodne o usporiadaní nezákonného stavu na poľnohospodárskej pôde, a vyzve toho, kto zabral poľnohospodársku pôdu na predloženie dokladov na usporiadanie druhu pozemku v katastri, najmä výpis z katastra, kópiu z katastrálnej mapy s vyznačením dotknutých parciel, výpis z listu vlastníctva, ak je založený alebo geometrický plán, ak ide o časť parciel evidovaných v katastri.

(2) Orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 23) zašle vyhotovenie právoplatného rozhodnutia a vyhotovenie geometrického plánu alebo mapy z katastra na príslušný orgán štátnej správy na úseku katastra na vyznačenie zmeny druhu poľnohospodárskeho pozemku v katastri.

PIATA ČASŤ ŠTÁTNA SPRÁVA OCHRANY POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY

§ 20

Orgány ochrany poľnohospodárskej pôdy

Orgánmi ochrany poľnohospodárskej pôdy sú

- a) Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky¹³⁾ (ďalej len „ministerstvo“),

¹³⁾ Zákon č. .../2003 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov.

- b) krajský pozemkový úrad¹³⁾
- c) obvodný pozemkový úrad¹³⁾.

§ 21 Ministerstvo

Ministerstvo

- a) je ústredným orgánom ochrany poľnohospodárskej pôdy,
- b) vydáva všeobecne záväzné právne predpisy v oblasti ochrany poľnohospodárskej pôdy.

§ 22 Krajský pozemkový úrad

Krajský pozemkový úrad

- a) koordinuje spoluprácu s pôdnou službou pri uplatňovaní tohto zákona,
- b) spracúva a ministerstvu predkladá informáciu o úbytkoch poľnohospodárskej pôdy v rámci územného obvodu kraja.

§ 23 Obvodný pozemkový úrad

Obvodný pozemkový úrad

- a) nariaďuje opatrenia na ochranu poľnohospodárskej pôdy podľa § 3 až 8,
- b) rozhoduje o zmene druhu poľnohospodárskeho pozemku podľa § 9 až 11,
- c) rozhoduje o odňatí poľnohospodárskej pôdy podľa § 17,
- d) rozhoduje o usporiadaní druhu pozemku podľa § 19,
- e) prejednáva priestupky podľa § 25,
- f) ukladá pokuty podľa § 26,
- g) kontroluje plnenie podmienok uložených v rozhodnutiach,
- h) spolupracuje s pôdnou službou,
- i) sleduje a vyhodnocuje úbytky poľnohospodárskej pôdy v ročných intervaloch, tieto odsúhlasuje a nesúlad rieši s príslušným orgánom štátnej správy na úseku katastra.

§ 24 Odborný dohľad

(1) Odborný dohľad nad ochranou poľnohospodárskej pôdy, dohľad nad dodržiavaním a uplatňovaním ustanovení tohto zákona je vykonávaný orgánmi ochrany poľnohospodárskej pôdy v spolupráci s pôdnou službou.

(2) Orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 23) je pri výkone odborného dohľadu oprávnený vstupovať na poľnohospodárske pozemky za účelom kontroly plnenia opatrení nariadených podľa § 3 až 8 a § 17 a 18.

- (3) V rámci odborného dohľadu podľa odseku 1 pôdna služba
- a) vykonáva prieskum a monitorovanie poľnohospodárskej pôdy,
 - b) vedie databázu informácií o poľnohospodárskej pôde,
 - c) spracúva návrhy opatrení podľa § 3 až 8 a odborné stanoviská podľa § 9, 10 a 19.

ŠIESTA ČASŤ PRIESTUPKY A INÉ SPRÁVNE DELIKTY

§ 25 Priestupky

- (1) Priestupku na úseku ochrany poľnohospodárskej pôdy sa dopustí ten, kto
- a) nezabezpečil základnú starostlivosť o poľnohospodársku pôdu alebo spôsobil jej poškodenie (§ 2 až 7),
 - b) spôsobil svojou nečinnosťou zaburinenie poľnohospodárskeho pozemku alebo nepoľnohospodárskeho pozemku v blízkosti poľnohospodárskeho pozemku (§ 3),
 - c) neusporiadal druh pozemku v teréne s jeho evidenciou v katastri (§ 19, 29 ods. 4),
 - d) nesplnil povinnosť v prípade nepoľnohospodárskeho použitia poľnohospodárskej pôdy do jedného roka (§ 18),
 - e) v rozpore s týmto zákonom zabral a použil poľnohospodársku pôdu na nepoľnohospodársky účel (§ 17 a 19),
 - f) nesplnil povinnosť uloženú orgánom ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 3 až 8 a § 13 až 19),
 - g) spôsobil poškodenie poľnohospodárskej pôdy rizikovými látkami (§ 8).

(2) Za priestupok podľa odseku 1 písm. a) až c) možno uložiť pokutu do 10 000 Sk.

(3) Za priestupok podľa odseku 1 písm. d) možno uložiť pokutu do 20 000 Sk.

(4) Za priestupok podľa odseku 1 písm. e) až g) možno uložiť pokutu do 30 000 Sk.

(5) Pri prejednávaní priestupkov sa postupuje podľa osobitného predpisu¹⁴⁾.

¹⁴⁾ Zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

§ 26 Správne delikty

- (1) Podnikateľ¹⁵⁾ sa dopustí správneho deliktu, ak
- a) nezabezpečí základnú starostlivosť o poľnohospodársku pôdu alebo spôsobí jej poškodenie (§ 3 a 8),
 - b) spôsobí svojou nečinnosťou zaburinenie poľnohospodárskej pôdy alebo nepoľnohospodárskej pôdy (§ 3),
 - c) neusporiada druh pozemku s jeho evidenciou v katastri (§ 19, 29 ods. 4),
 - d) nesplní povinnosť v prípade nepoľnohospodárskeho použitia poľnohospodárskej pôdy do jedného roka (§ 18),
 - e) nesplní povinnosť uloženú orgánom ochrany poľnohospodárskej pôdy podľa § 3 až 8 a § 13 až 19.

(2) Podnikateľovi uloží orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy pokutu od 5 000 Sk do 1 000 000 Sk za každý hektár poľnohospodárskej pôdy, ak sa na ňom dopúšťa správneho deliktu podľa odseku 1.

(3) Podnikateľovi uloží orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy pokutu od 50 000 Sk do 5 000 000 Sk za každý hektár poľnohospodárskej pôdy, ak

- a) neoprávnene a v rozpore s týmto zákonom bez rozhodnutia o odňatí zaberie poľnohospodársku pôdu na nepoľnohospodársky účel (§ 17 až 19),
- b) spôsobí poškodenie poľnohospodárskej pôdy rizikovými látkami (§ 8).

(4) Výška pokuty pri výmere poľnohospodárskej pôdy nižšej alebo vyššej ako jeden hektár sa vypočíta v zodpovedajúcej výške za jeden meter štvorcový.

(5) Pri určovaní výšky pokuty sa prihliada najmä na závažnosť, spôsob a čas trvania protiprávneho konania a na rozsah a mieru hrozacej škody alebo spôsobenej škody.

(6) Pokutu možno uložiť do troch rokov odo dňa, keď sa orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy dozvedel o porušení povinnosti, najneskôr však do piatich rokov, keď k porušeniu povinnosti došlo.

(7) Orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy v rozhodnutí o uložení pokuty súčasne nariadi, aby v určenej lehote boli vykonané opatrenia na nápravu následkov protiprávneho konania, za ktoré bola pokuta uložená.

(8) Ak podnikateľ opakovane poruší povinnosť počas piatich rokov od právoplatnosti rozhodnutia o uložení pokuty alebo nevykoná opatrenia podľa odseku 7, uloží sa mu pokuta do výšky dvojnásobku pokút uvedených v § 25 a odsekoch 2 a 3.

¹⁵⁾ § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka.

§ 12a zákona č. 105/1990 Zb. o súkromnom podnikaní občanov v znení zákona č. 219/1991 Zb.

(9) Pokuta je splatná do 30 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bola uložená, ak v tomto rozhodnutí nie je určená dlhšia lehota jej splatnosti.

(10) Výnos z pokút je príjmom štátneho rozpočtu.

SIEDMA ČASŤ SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 27

Splnomocňovacie ustanovenie

- Ministerstvo ustanoví všeobecne záväzným právnym predpisom podrobnosti o
- a) spracovaní bilancie a vykonaní skrívky humusového horizontu poľnohospodárskej pôdy,
 - b) spracovaní projektu rekultivácie dočasne odňatej poľnohospodárskej pôdy,
 - c) vyhodnotení dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodársku pôdu.

§ 28

Spoločné ustanovenie

Na konanie a rozhodnutie podľa tohto zákona sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní,¹⁶⁾ ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 29

Prechodné ustanovenia

(1) Konania upravené týmto zákonom začaté pred 1. marcom 2004 sa dokončia podľa doterajších predpisov.

(2) Rozhodnutia o odňatí vydané pred 1. marcom 2004 a udelené súhlasy k návrhom nepoľnohospodárskeho použitia poľnohospodárskej pôdy zostávajú v platnosti.

(3) Povinnosť platenia odvodov za odňatie v splátkach splatných podľa rozhodnutia orgánu ochrany poľnohospodárskeho pôdneho fondu vydaného pred 1. marcom 2004 zaniká k 1. marcu 2004.

(4) Vlastníci nehnuteľností, objektov a zariadení, ktoré boli k 1. marcu 2004 vybudované na poľnohospodárskej pôde bez rozhodnutia o odňatí alebo príslušného povolenia, sú povinní od 1. marca 2004 usporiadať druh pozemku v katastri podľa § 11 a 19 do 1. marca 2009.

¹⁶⁾ Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení zákona č. 215/2002 Z. z.

(5) Ak sa v iných zákonoch alebo všeobecne záväzných právnych predpisoch hovorí o poľnohospodárskom pôdnom fonde, rozumie sa tým poľnohospodárska pôda.

§ 30

Zrušovacie ustanovenie

Zrušujú sa

1. zákon Slovenskej národnej rady č. 307/1992 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu v znení zákona č. 83/2000 Z. z., zákona č. 553/2001 Z. z. a zákona č. 245/2003 Z. z.,
2. nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 152/1996 Z.z. o základných sadzbách o dvodov za odňatie poľnohospodárskej pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 188/2000 Z. z., nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 299/2002 Z. z. a nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 143/2003 Z. z.

Čl. II

Zákon č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa mení takto:

1. V § 8 ods. 2 písmeno d) znie:

„d) v oblasti ochrany poľnohospodárskej pôdy konanie o uložení opatrení na odstránenie poškodenia poľnohospodárskej pôdy rizikovými látkami.“

Poznámka pod čiarou k odkazu 9 znie:

„9) § 8 ods. 6 zákona č.Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.“

2. V § 10 ods. 2 písm. a) sa slová „poľnohospodárskeho pôdneho fondu“ nahrádzajú slovami „poľnohospodárskej pôdy“.

Čl. III

Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. marca 2004.